

Rat Park: Eksperiment o ovisnosti

Roza Škarica i Tamara Bačić

Psihologija

2. a

UVOD

Rat Park je revolucionaran eksperiment iz 1970-ih godina, koji je proveo psiholog Bruce Alexander.

Pitanje koje je istraživao:

Je li ovisnost posljedica same droge ili utječe i okolina?

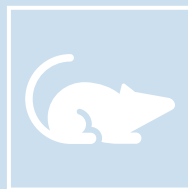
Eksperiment je izazvao promjenu u shvaćanju ovisnosti, prelazeći s bioloških na društvene čimbenike.

PRIJAŠNJI EKSPERIMENTI O OVISNOSTI

- Klasični laboratorijski pokusi sa štakorima:
  - Štakori u malim, izoliranim kavezima birali su vodu s drogom, čak i po cijenu gladi ili smrti.
  - Zaključak: Droge su izrazito zarazne.
- Problem: Ti eksperimenti nisu uzeli u obzir uvjete života štakora.

IDEJA RAT PARKA

Bruce Alexander i njegov tim stvorili su "Rat Park":

Veliki prostor za štakore s igračkama, toboganima i društvom drugih štakora.

Štakori su imali slobodan izbor između:

Obične vode.

Vode s drogom (pomiješanom s morfinom).

CILJ EKSPERIMENTA

ISTRAŽITI UTJEČE LI OKOLINA NA
OVISNOST.

PROVJERITI RAZLIKU IZMEĐU PONAŠANJA
ŠTAKORA U IZOLIRANIM KAVEZIMA I U
STIMULATIVNOM OKRUŽENJU.

POSTAVITI TEMELJE ZA BOLJE
RAZUMIJEVANJE OVISNOSTI KOD LJUDI.

REZULTATI EKSPERIMENTA

- **Štakori u izolaciji:**
  - Često pili vodu s drogom.
  - Razvijali jaku ovisnost.
- **Štakori u Rat Parku:**
  - Rijetko birali vodu s drogom.
  - Više uživali u društvu i aktivnostima.
- **Zaključak:** Okolina snažno utječe na ponašanje i sklonost ovisnosti.

ŠTO OVO ZNAČI ZA LJUDE?

- Ovisnost nije samo rezultat kemijskog djelovanja droga.
- Društveni čimbenici, poput izolacije, stresa i kvalitete života, igraju ključnu ulogu.
- Pružanje zdravog okruženja može smanjiti rizik od ovisnosti i pomoći u oporavku.

PRIMJERI IZ STVARNOG SVIJETA

Vijetnamski rat

- Mnogi vojnici koristili su heroin tijekom rata, ali su prestali po povratku u stabilno okruženje.

Moderni problemi

- Epidemija opioida u SAD-u često je povezana sa siromaštvom i stresnim životnim uvjetima.

KRITIKE RAT PARK

- **Pojednostavljanje:**
  - Ljudi su složeniji od štakora – ovisnost uključuje i biologiju, traumu i genetiku.
- **Laboratorijski uvjeti:**
  - Rezultati se ne mogu izravno prenijeti na stvarni život.
- **Nedostatak dugoročnih podataka:**
  - Ne znamo kako bi se štakori ponašali kroz dulje vremensko razdoblje.

KAKO MOŽEMO PRIMIJENITI LEKCIJE RAT PARKA?

- **Jačanje zajednica:**
  - Borba protiv izolacije kroz društvene programe i podršku.
- **Pristup rehabilitaciji:**
  - Umjesto kazni, fokus na pomoć i reintegraciju u društvo.
- **Prevenција:**
  - Povećanje kvalitete života smanjenjem siromaštva, stresa i marginalizacije.

SAY NO TO

DRUGS

SAY YES TO HEALTHY LIVING

ZAKLJUČAK

Eksperiment Rat Park pokazuje da ovisnost nije samo rezultat droge, već je snažno povezana s uvjetima života.

Zdrava okolina i društvena povezanost smanjuju rizik od ovisnosti.

Fokus treba biti na podršci, a ne kažnjavanju osoba s problemima ovisnosti.

- Rat Park

HVALA NA PAŽNJI!